

Viure als Pirineus, 12/03/26

Homenatgen la figura del tinent coronel dels maquis Mas i Tió, enterrat a Ocejá

Aquest dissabte, el tinent coronel dels maquis i el seu lloctinent, Lluís Bori, reben un homenatge a Campdevàrol

Josep Mas i Tió és enterrat a Ocejá, en una sepultura situada un dels extrems del cementiri local, on descansen també les restes del seu fill. A la làpida, una ceràmica reproduïx la senyera catalana. Va morir a la localitat cerdana un 17 de març de 1946, per causes desconegudes, segons revela el documental que l'entitat Amical d'Antics Guerrillers de Catalunya està preparant aquests mesos i vol estrenar l'any vinent.

Josep Mas va ser líder de la resistència antifranquista i té una història darrera que ara, la Diputació de Girona, el Memorial Democràtic i el MUME, amb la col·laboració de l'Amical d'Antics Guerrillers de Catalunya i els ajuntaments de Campdevàrol, Planols i Campelles, la volen destacar amb un homenatge que es farà aquest dissabte, 14 de març, a Campdevàrol. En aquesta localitat del Ripollès s'hi instal·larà un plafó homenatge que recull la ruta del tinent coronel dels maquis i informació de Mas i Tió. La ruta està dissenyada en tres etapes.

Sepultura de Mas i Tió (i el seu fill), al cementiri d'Ocejá. Foto: Jordi Pardinilla.

És un itinerari amb anada i tornada de Campdevàrol a Vallcebolera, passant pel pas dels Lladres i la vall de la Tossa, a tocar d'Ocejá -on l'homenatjat va establir-se en la seva última etapa de la vida fent de pagès i vaquer-. És el recorregut

que durant mesos va fer servir Mas i Tió per passar totes aquelles persones (pilots de la RAF, combatents aliats, jueus...) que fugien de les forces alemanyes nazis.

Pas dels lladres. Imatge del web maquis.cat

Un documental a la vista

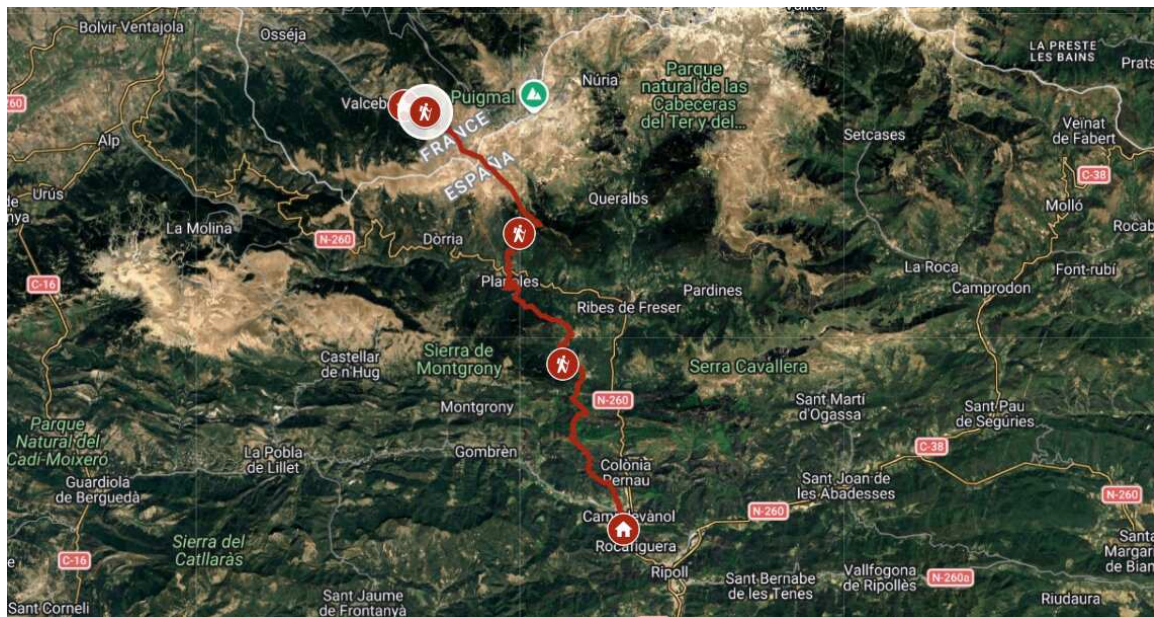
L'Amical d'Antics Guerrillers de Catalunya prepara un documental que recull la vida d'aquest maqui nascut a Sant Pere de Torelló, el 2 d'octubre de 1897. Fou torner de professió. Va viure a Ripoll, on es va casar i va tenir dos fills. L'any 1936 es va afiliar al PSUC, ocupant càrrecs locals a Ripoll. Aquell mateix any va marxar a Madrid com a membre del Cinquè Regiment de l'Exèrcit Popular. Quan més tard torna a Catalunya va formar part de l'equip de voluntaris de les Brigades Internacionals, amb les muntanyes del Pirineu i Pre-Pirineu com a escenari de les seves accions.

I és així com l'any 1939 s'instal·la a França. Pocs mesos després, els alemanys ocuparien la República francesa i la família Mas s'instal·la, primer a Llo i després a Ocejá. Aquí, aprofita que fa de vaquer per passar les persones que fugien del nazisme.

“El documental serveix per a revisar una part poc contrastada de la mort de Mas i Tió. Sempre s'ha dit, i així es pot llegir arreu, que Josep Mas va morir accidentalment pel tret d'una arma que manipulava el seu fill -que també es deia Josep Mas-. Però aquest extrem ha estat desmentit sempre per la família. El que no hem pogut fer és demostrar qui va matar el maqui, tot i que podem explicar qui podria estar interessat amb la mort del guerriller català”, explica Raül Valls, president de l'Amical i un dels responsables del documental que serà presentat en els pròxims mesos.

L'acte de dissabte

L'acte d'aquest dissabte a Campdevàrol està organitzat com un doble homenatge. Un, al tinent coronel Mas i Tió, amb la presència de la seva neta, Laura Mas. L'altre homenatge estarà dedicat al capità Bori, també guerriller, i fill de Campdevàrol. Cal destacar que Bori fou el lloctinent i home de confiança de Mas. El plafó recull la història d'ambdós personatges i la ruta dels maquis. Val a dir que l'itinerari es pot consultar al web www.maquis.cat i a Google Maps. L'enllaç <https://maquis.cat/inici/rutes> informa de les rutes senyalitzades i dona àmplia informació històrica d'aquesta i altres rutes recuperades per l'entitat.

Captura de pantalla de la ruta del tinent coronel dels maquis Mas i Tió. Foto: web maquis.cat